CAS-BM: Bahasa Melayu Antarabangsa

Juwairiah Osman
Pusat Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang
juwairiah@ump.edu.my

Mardhiyyah Zamani
Pusat Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang
mardhiyyah@ump.edu.my

Rosjuliana Hidayu Rosli
Pusat Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang
rosjuliana@ump.edu.my

Farah Hanan Aminallah
Pusat Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang
fhanan@ump.edu.my

Mohammad Baihaqi Hasni
Pusat Bahasa Moden dan Sains Kemanusiaan
Universiti Malaysia Pahang
baihaqi@ump.edu.my

Abstrak

CAS-BM merupakan teknik PdP kepada kesemua pelajar antarabangsa, pensyarah antarabangsa dan ahli keluarga staf dari luar negara di Universiti Malaysia Pahang. Pelajar dan pensyarah antarabangsa ini merangkumi penutur bukan natif dari Yaman, Jerman, Egypt, Libya, Tanzania, Kyrgystan, China, Sudan, India dan UAE. Teknik PdP ini menggunakan model Kolb dan interpretasi pembelajaran bahasa yang diaplikasikan dalam pelbagai bidang, namun bidang PdP bahasa Melayu belum digunakan. Teknik ini juga digunakan untuk kelas bahasa Melayu kepada pensyarah antarabangsa yang baru dilancarkan pada April 2019. Kebanyakan PdP bahasa Melayu antarabangsa yang

dilaksanakan di universiti awam hanya terhad aktiviti di dalam kelas dan tidak menyeluruh. Maka, teknik CAS-BM ini ditulis dalam modul yang terbaharu dan dipasarkan pada tahun 2019. Keberkesanan strategi tersebut diperkenalkan dalam teori pembelajaran yang diperkenalkan oleh Kolb (1984). Menurut teori ini, proses pembelajaran dengan memberi pengalaman (*experiential learning*) akan membantu dan mempercepat peningkatan kemahiran kognitif individu yang melibatkan pemerolehan konsep-konsep abstrak melalui penglibatan dalam pelbagai situasi. Kolb (1984) menekankan 4 peringkat tersebut dalam PdP berkesan, iaitu istilah pemerhatian reflektif (*reflective observation*), konseptual abstrak (*abstract conceptualization*), eksperimen aktif (*active experiment*) dan pengalaman konkrit (*concrete experience*). Hasil teknik CAS-BM menunjukkan bahasa Melayu semakin diminati, mendapat sambutan ramai dalam pasaran dan meluaskan penyebaran bahasa Melayu ke persada dunia.

Kata Kunci: Bahasa Melayu, Pelajar Antarabangsa, Model Kolb

1. Penyataan Masalah

Pengajaran dan Pembelajaran bahasa Melayu di Universiti Malaysia Pahang mengambil inisiatif membuka kursus bukan sahaja kepada pelajar malah kepada pensyarah dan pelajar antarabangsa yang berminat. Maka, pada 26 Mac telah diiklankan dalam laman sesawang Universiti Malaysia Pahang, kelas bahasa Melayu pensyarah, pelajar siswazah dan ahli keluarga mereka yang berminat. Kelas ini dijalankan secara berbayar. Namun dalam usaha ini, tenaga pengajar menyelidiki teknik PdP yang berkesan adalah sangat perlu dan penting. Hal ini bagi menarik minat para pelajar sama ada pelajar antarabangsa sendiri, pensyarah, ahli keluarga mereka mahupun pelajar siswazah yang ingin mempelajari bahasa ketiga, iaitu bahasa Melayu.

Jika dilihat dalam fenomena pelajar antarabangsa sebagai penutur bukan natif dan penutur asing bahasa Melayu, mereka dilihat kurang berminat dan lambat menguasai bahasa asing ini walaupun dalam asas komunikasi mudah. Kebanyakan para pelajar antarabangsa diperhatikan lebih berkomunikasi dalam bahasa ibunda mereka seperti bahasa Arab, Urdu, Somali dan sebagainya. Seterusnya, menuturkan bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua untuk berinteraksi dengan orang lain terutama dalam proses pegajaran dan pembelajaran. Apabila mereka mempelajari bahasa Melayu, mereka agak perlahan untuk menguasainya kerana kurang mempraktikkan

bahasa ketiga ini. Malah, sebahagian besar hanya mempelajar bahasa kebangsaan ini untuk mendapat markah yang baik sahaja. Maka, guru-guru bahasa telah memikirkan pelbagai inisiatif dan kaedah yang proaktif dalam menyuntik motivasi, minat dan cinta pada bahasa dan budaya Melayu agar memudahkan proses pengajaran dan pembelajaran sekali gus menambah kemahiran insaniah pelajar antarabangsa itu sendiri untuk bekerja kelak.

Dalam hal ini, penyelidik telah menggunakan Model Gaya Pembelajaran Berasaskan pengalaman iaitu dibahagikan kepada 4 kategori. Menurut teori ini, proses pembelajaran berdasarkan pengalaman (*experiential learning*) akan membantu dan mempercepat peningkatan kemahiran kognitif individu yang melibatkan pemerolehan konsep-konsep abstrak melalui penglibatan dalam pelbagai situasi. Kolb (1984) menggunakan istilah pemerhatian reflektif *(reflective observation),* konseptual abstrak *(abstract conceptualization)* dan eksperimen aktif (*active experiment)* dan pengalaman konkrit (*concrete experience)*.

Setiap kategori mengaplikasikan pembelajaran *e-learning*, menggunakan topik-topik dalam modul *Malay For Beginners*, aktiviti di dalam kelas dan aktiviti di luar kelas bagi semua pelajar. Peringkat kemuncak adalah melibatkan para pelajar kursus bahasa Melayu ini dengan program-program di dalam dan luar universiti. Program ini bagi kesemua pelajar atau pelajar tertentu yang berjaya fasih sebagai semangat kepada mereka. Antara program yang dilaksanakan adalah program komunikasi di sekolah-sekolah kluster di mana pelajar bertutur dengan pelajar dan guru sekolah sendiri, program drama muzikal, program persembahan kreatif, program pengucapan awam serta program *mentor-mentee* iaitu seorang pelajar bersama seorang mentor dalam kalangan pelajar Malaysia. Justeru, teknik PdP menggunakan pembelajaran atas talian (e-learning), aktiviti dan program ini dilihat mampu memberi kesan dalam kebanyakan pelajar antarabangsa atau penutur asing yang mempelajari bahasa Melayu.

2. Objektif

Mengaplikasikan teknik CAS-BM dalam PdP BM antarabangsa bagi tujuan kemahiran kognitif individu bukan penutur natif (*non-natif speaker*) dan pembelajaran pengalaman (*experiential learning*). Teknik ini digunakan dalam 4 elemen utama yang menyeluruh iaitu pemerhatian reflektif (*reflective observation*), konseptual abstrak (*abstract conceptualization*), eksperimen aktif (*active experiment*) dan pengalaman konkrit (*concrete experience*).

3. Kepentingan Inovasi

PT & PdP IR 4.0
(MODULE/ INT. TRAINING/
COMMERCIAL VALUES)

Pengajaran dan pembelajaran (PdP) bahasa Melayu kepada pelajar dan penutur asing ini menggunakan pembelajaran *e-learning* atau pembelajaran atas talian. Hal ini bagi menyahut transformasi pendidikan masa kini dan selaras dengan matlamat PdP dalam industri 4.0. Walaupun menggunakan medium pembelajaran atas talian yang diambil daripada laman sesawang yang sedia ada, namun penyeliaan penggunaannya atau aplikasi PdP dipantau sepenuhnya oleh tenaga pengajar. Malah, topik-topik perbualan, kosa kata dan ayat-ayat yang dibina oleh pelajar adalah daripada bahan pengajaran Puan Juwairiah Osman sebagai tenaga pengajar kursus tersebut. Medium *e-learning* yang digunakan adalah seperti berikut:

- ❑ *Malay Language Class For Staff, Postgraduate, Non-native Speakers*
- ❑ *Cambridge Translation Web & Lingo Malay Lesson*
- ❑ *Whatsapp Google Traslation BM – World Language*
- ❑ *FB Pages – Lets Speak Malay For All*

4. Perincian Inovasi

LY2018002504

TITLE OF WORK: LITERARY (CARTA ALIR SERONOKNYA CAKAP BAHASA MELAYU (CAS-BM) PELAJAR ANTARABANGSA DI UMP)

NOVELTY: *Applicant Number:* LY2018002504

Title Of Work: Literary (Carta Alir Seronoknya Cakap Bahasa Melayu (CAS- BM) PelajarAntarabangsa

Model Kolb: Pembelajaran Berasaskan Pengalaman. 4 gaya pembelajaran ini telah disusun mengikut empat peringkat seperti di atas oleh Puan Juwairiah Osman, guru bahasa Melayu di Universiti Malaysia Pahang, cawangan Gambang kepada 4 susunan iaitu bermula, pemerhatian reflektif, konseptual abstrak, eksperimen aktif dan pengalaman konkrit.

Penerbitan

Jurnal

1. **Juwairiah Osman**, Jamilah Bebe Mohamad, Anis Nabilla Ahmad, Jamal Rizal Razali. (2018). *Strategi Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa*

Melayu dalam Kalangan Pelajar Antarabangsa di Universiti Malaysia Pahang terbit dalam **PENDETA Journal of Malay Language, Education and Literature. Jilid 9, 2018/ ISSN 1823-6812 (61-79).**

Modul

1. **Juwairiah Osman**, Jamilah Bebe Mohamad. (2018). ***Malay For Beginners***. ISBN 978-967-2226-06-2. Penerbit UMP: Kuantan.

Kertas Persidangan

1. **Juwairiah Osman**, Jamilah Bebe Mohamad, Jamal Rizal Razali, Mardhiyyah Zamani, Fathiah Izzati Mohd Fadzillah. (2018). Pengajaran Dan Pembelajaran Bahasa Melayu Kepada Pelajar Antarabangsa Universiti Malaysia Pahang Berdasarkan Model Kolb. Dibentangkan dalam **Persidangan Meja Bulat dan Seminar Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Melayu untuk Penutur Asing.** Anjuran Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA), UKM dengan Kerjasama Dewan Bahasa dan Pustaka, Wilayah Utara, pada 24-25 Oktober 2018 di Pusat Penyelidikan Langkawi UKM, Langkawi, Kedah Darul Aman.

2. **Juwairiah Osman**, Jamilah Bebe Mohamad, Anis Nabilla Ahmad, Jamal Rizal Razali. (2018). Strategi Pengajaran Dan Pembelajaran Bahasa Melayu Kepada Pelajar Antarabangsa Universiti Malaysia Pahang. Dibentangkan dalam "**International Conference of Language, Learning and Teaching (ICoLLT)"** pada 25-26 Jun 2018. PBMSK, UMP, Pahang.

Artikel dalam Portal / Akhbar

1. Portal PBMSK. "Drama Muzikal Bahasa Melayu Oleh Pelajar Antarabangsa", diterbitkan pada Jun 2018. (Juwairiah Osman)

2. Portal PBMSK. "Seronoknya Berbicara Bahasa Melayu oleh Pelajar Antarabangsa", diterbitkan pada Disember 2017. (Juwairiah Osman)

3. Web UMP (Kalendar Program). "Program Pengucapan Awam Bahasa Melayu oleh Pelajar Antarabangsa", diterbitkan pada 18 Disember 2018 (Juwairiah Osman)

4. Iklan Pop-up e-Community UMP. “Program Kebitaraan Bahasa Melayu Sekolah-sekolah Kluster dengan kerjasama JHEAA & PBMSK, UMP”, diterbitkan pada 13 Oktober 2018. (Juwairiah Osman)

5. Iklan Pop-up e-Community UMP. “Program Ketrampilan Berbahasa Melayu SK Tunku Azizah dengan Kerjasama JHEAA & PBMSK, UMP”, diterbitkan pada 15 November 2018. (Juwairiah Osman)

6. Iklan Pop-up e-Community UMP. “Program Pengucapan Awam Bahasa Melayu oleh Pelajar Antarabangsa anjuran Jabatan Bahasa Asing, PBMSK, UMP”, diterbitkan pada 15 Disember 2018. (Juwairiah Osman)

- Portal

Pertandingan Inovasi

- Antarabangsa - GOLD - CINTELL

  Juwairiah Osman, Jamilah Bebe Mohamad. (2018). *Seronoknya Cakap Bahasa Melayu* dlm Creative Innovation Teaching, Education and Learning, anjuran PBSMK, UMP Pada 25-26 Jun 2018. **(Emas)**

- Kebangsaan - SILVER - NERIEC

  Juwairiah Osman, Jamilah Bebe Mohamad, Mardhiyyah Zamani, Fathiah Izzati Mohd Fadzillah. (2018). *Strategi Pengajaran Dan Pembelajaran Bahasa Melayu Kepada Pelajar Antarabangsa* Dlm “National Education, Research, Innovation And Entrepreneurship Conference (Neriec) Anjuran Politeknik Sultan Ahmad Syah (POLISAS), Kuantan, Pahang Pada 10-11 Oktober 2018. **(Perak)**

Pertandingan Peringkat Antarabangsa

Pertandingan Pidato Antarabangsa Bahasa Melayu (PABM) Piala Perdana Menteri

Program Jaringan (Sekolah Kluster)

5. Potensi Pasaran dan Keusahawanan

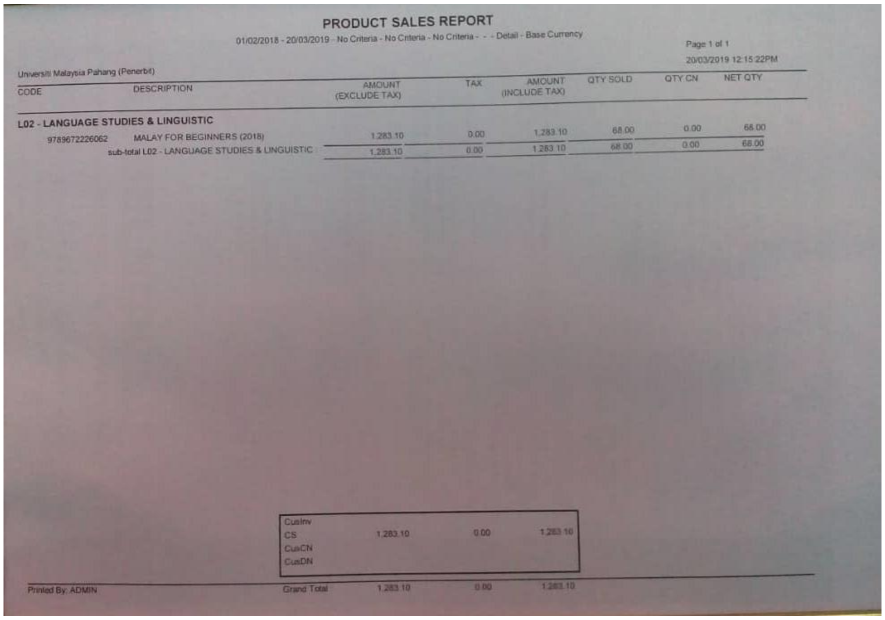

PRODUCT SALES REPORT

01/02/2018 - 20/03/2019 - No Criteria - No Criteria - No Criteria - - - Detail - Base Currency

Page 1 of 1

20/03/2019 12:15:22PM

Universiti Malaysia Pahang (Penerbit)

CODE	DESCRIPTION	AMOUNT (EXCLUDE TAX)	TAX	AMOUNT (INCLUDE TAX)	QTY SOLD	QTY CN	NET QTY
L02 - LANGUAGE STUDIES & LINGUISTIC							
9789672226062	MALAY FOR BEGINNERS (2018)	1,283.10	0.00	1,283.10	68.00	0.00	68.00
	sub-total L02 - LANGUAGE STUDIES & LINGUISTIC	1,283.10	0.00	1,283.10	68.00	0.00	68.00

CusInv			
CS	1,283.10	0.00	1,283.10
CusCN			
CusDN			

Printed By: ADMIN

Grand Total	1,283.10	0.00	1,283.10

Jualan keseluruhan, sehingga Mac 2019

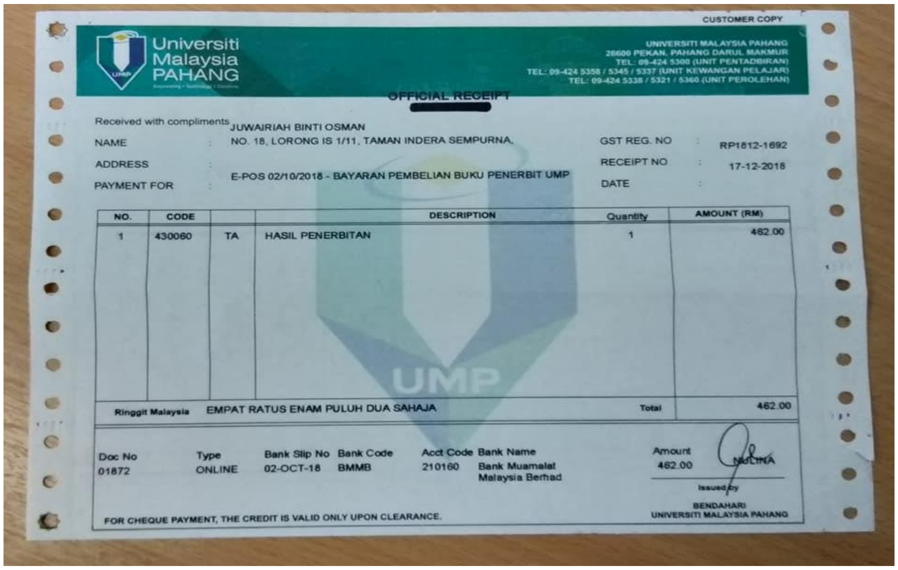

CUSTOMER COPY

Universiti Malaysia PAHANG

UNIVERSITI MALAYSIA PAHANG
26600 PEKAN, PAHANG DARUL MAKMUR
TEL: 09-424 5300 (UNIT PENTADBIRAN)
TEL: 09-424 5358 / 5345 / 5337 (UNIT KEWANGAN PELAJAR)
TEL: 09-424 5338 / 5321 / 5360 (UNIT PEROLEHAN)

OFFICIAL RECEIPT

[redacted]

Received with compliments JUWAIRIAH BINTI OSMAN

NAME : NO. 18, LORONG IS 1/11, TAMAN INDERA SEMPURNA,

ADDRESS :

PAYMENT FOR : E-POS 02/10/2018 - BAYARAN PEMBELIAN BUKU PENERBIT UMP

GST REG. NO : RP1812-1692

RECEIPT NO : 17-12-2018

DATE :

NO.	CODE		DESCRIPTION	Quantity	AMOUNT (RM)
1	430060	TA	HASIL PENERBITAN	1	462.00
Ringgit Malaysia			EMPAT RATUS ENAM PULUH DUA SAHAJA	Total	462.00

Doc No	Type	Bank Slip No	Bank Code	Acct Code	Bank Name	Amount
01872	ONLINE	02-OCT-18	BMMB	210160	Bank Muamalat Malaysia Berhad	462.00

NOLINA

Issued by

BENDAHARI
UNIVERSITI MALAYSIA PAHANG

FOR CHEQUE PAYMENT, THE CREDIT IS VALID ONLY UPON CLEARANCE.

Jualan permulaan, sehingga Disember 2018

Buku “Malay For Beginners” yang digunakan dalam proses PdP. Diterbitkan pada tahun 2018 dan telah mencatat penjualan sebanyak lebih kurang RM1283.00 hingga Februari 2019. Resit di atas adalah bukti penjualan bagi sebahagian jualan buku tersebut.

6. Gambar Inovasi

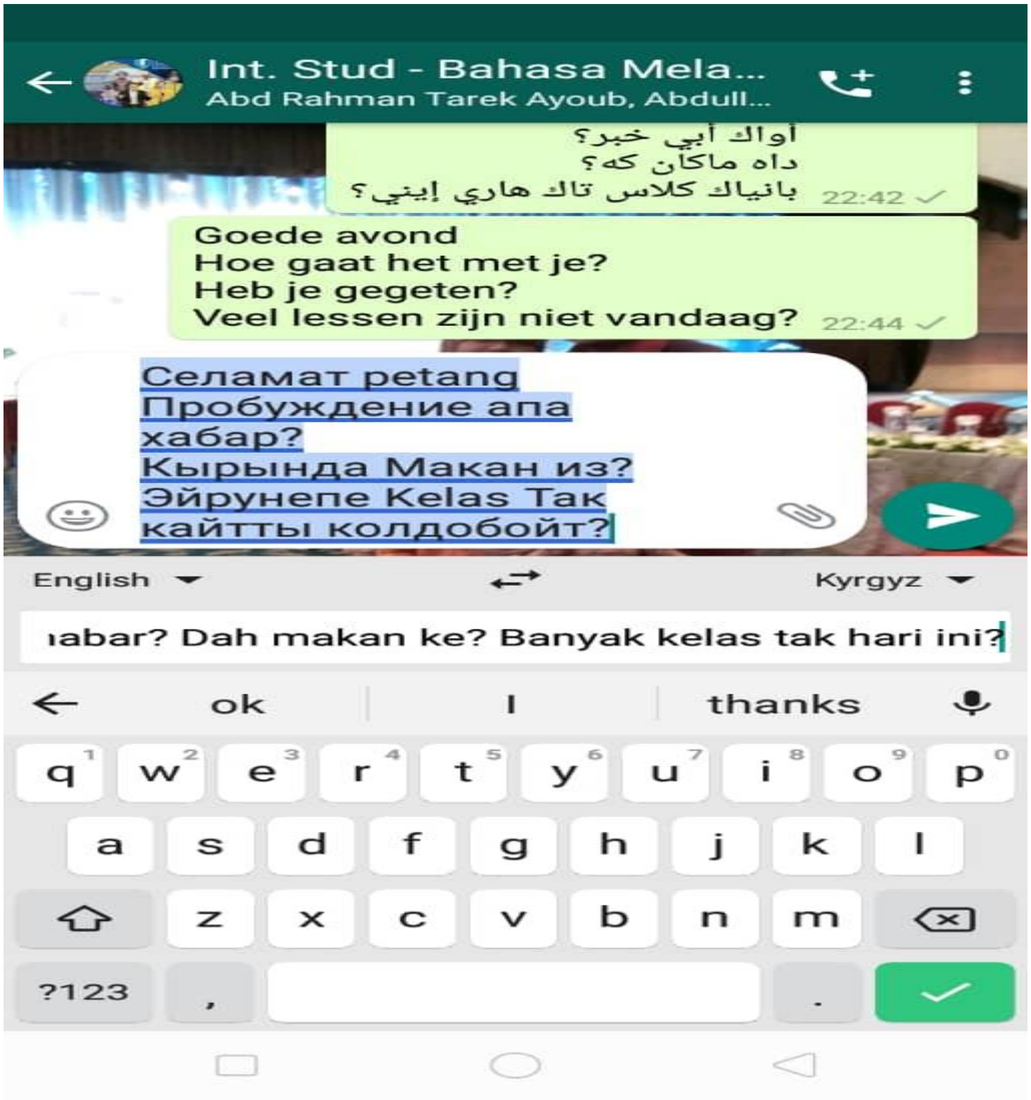

Perbualan yang dipantau oleh tenaga pengajar. Menggunakan apps google translate menerusi perbualan dalam kumpulan Whatsapp. Semua bahasa dapat diterjemahkan dalam apps ini. Kelemahan apps google translate ialah ia memerlukan pemantauan daripada tenaga pengajar kerana tidak semua ayat dan kosa kata adalah tepat. Namun, ia masih boleh diguna pakai dalam penterjemahan asalkan diletakkan pemantau atau panduan oleh seorang guru. Segala topik perbualan dan perbualan pelajar dengan tenaga pengajar, perbualan pelajar dengan mentor (pelajar Malaysia) serta

perbualan sesame pelajar antarabangsa sendiri dipantau oleh tenaga pengajar. Topik perbualan adalah berdasarkan topik-topik komunikasi harian dan bab dalam buku "Malay For Beginners".

Hakcipta ©Universiti Malaysia Pahang, 2018

Cetakan Pertama, 2018

Hakcipta adalah terpelihara.
Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanikal, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa mendapat izin daripada Penerbit Universiti Malaysia Pahang, Lebuhraya Tun Razak, 26300 Gambang, Kuantan, Pahang Darul Makmur.

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-penerbitan

Juwairiah Osman
MALAY FOR BEGINNERS/ JUWAIRIAH OSMAN, JAMILAH BEBE MOHAMAD
ISBN 978-967-2226-06-2
1. Malay language--Conversation anad phase books--English.
2. Government publication--Malaysia. I. Jamalilah Bebe Mohamad.
II. Title.
499.2382421

Diterbitkan Oleh:
Penerbit
Universiti Malaysia Pahang
Lebuhraya Tun Razak, 26300 Gambang
Kuantan, Pahang Darul Makmur
Tel: 09-549 3273 Faks: 09-549 3218

Reka Letak & Urus Cetak:
Perniagaan Tekmakro (JM 0361121H)
10, Jalan Perdagangan 16, Taman Universiti Industrial Park,
81300, Skudai Johor.
E-mel: tekmakro@gmail.com

Buku "Malay For Beginners" yang digunakan dalam proses PdP. Diterbitkan pada tahun 2018 dan telah mencatat penjualan sebanyak lebih kurang RM1283.00 hingga Mac 2019.

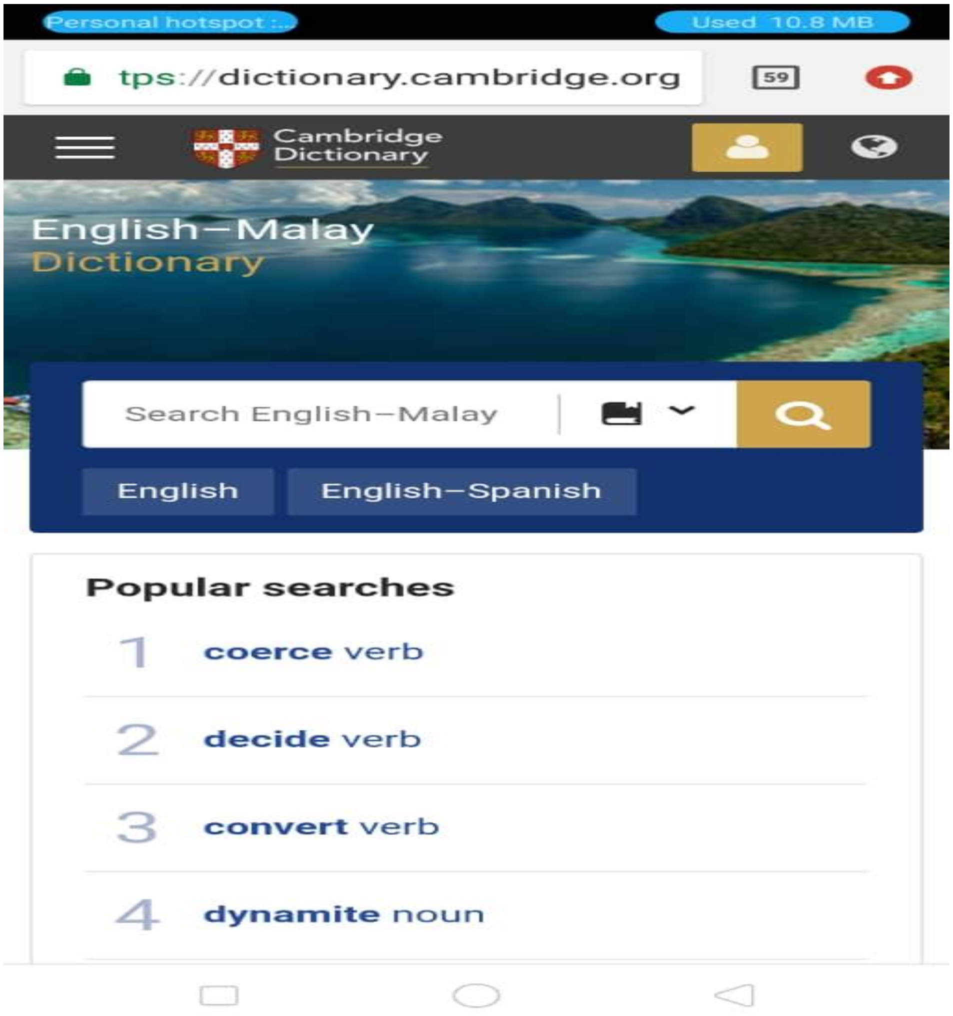

Menggunakan *Cambridge translation web* sebagai *web* terjemahan kedua selain *apps google translate*. Hal ini bagi tujuan proses terjemahan dan semakan tatabahasa untuk pengetahuan para pelajar sahaja.

Sumber web dan apps tersebut diambil daripada laman sesawang, iaitu:

https://dictionary.cambridge.org/
https://translate.google.com/

Pages "Lets Speak Malay- Bahasa Melayu" yang diaplikasikan juga dalam medium pembelajaran atas talian. Medium ini juga membantu mereka berkongsi dengan rakan-rakan sekelas di UMP serta rakan-rakan dari negara mereka sendiri.

Antara program luar peringkat antarabangsa yang disertai pelajar yang mempelajari bahasa Melayu. Pertandingan Pidato Antarabangsa Bahasa Melayu Piala Perdana Menteri 2019. Rushdi Gaafar Baraaga mendapat tempat ke 9 daripada 25 peserta keseluruhan dalam pertandingan tersebut. Hal ini memberi motivasi dan semangat kepadanya untuk terus mempelajari bahasa Melayu mahupun bahasa-bahasa asing yang lain.

Antara program yang dijalankan dalam peringkat atau minggu akhir proses pengajaran dan pembelajaran bahasa Melayu. Program kebiasaannya menggabungkan kesemua pelajar kursus *Beginners* dan *Intremediate* di

UMP Gambang. Namun, penilaian dan topik persembahan adalah berbeza bagi *Beginners* dan *Intermediate.*

Kelas bahasa Melayu yang baru diiklankan pada Mac 2019 bagi memberi ruang kepada pensyarah dan pelajar yang berminat untuk mempelajari bahasa Melayu.

RUJUKAN

Juwairiah Osman, Jamilah Bebe Mohamad. 2018. Module Malay For Beginners. Kuantan: Penerbit Universiti Malaysia Pahang.

Nor Hashimah Jalaluddin et al. 2007. Bahasa Melayu untuk Penutur Asing. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Norizah Ardi et al. 2009. Bertutur Dengan Fasih. “Speak Malay Fluently”. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.